

TÄBY KOMMUN
tabykommun@taby.se

2023-05-17

1 (17)

Dnr- SI 2023:1490

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Näsbydalskolan i Täby kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Näsbydalskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Näsbydalskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Näsbydalskolan.

Skolinspektionens bedömning

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Näsbydalskolan leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera kunskaps- och trygghetsresultat samt fatta beslut om utvecklingsåtgärder och hur resurser ska fördelas. Det finns goda förutsättningar för lärare att samverka med varandra. Rektorn säkerställer att ett kollegialt lärande äger rum och att detta ger avtryck i undervisningen. Arbets- och förhållningssätt på skolan är kända och tillämpas. Rektorn leder jämställdhetsarbetet på ett systematiskt sätt.

Rektorn följer upp, analyserar och utvecklar verksamheten

Granskningen visar att rektorn leder ett systematiskt arbete med att följa upp och analysera verksamheten både avseende kunskapsresultat och värdegrundsresultat. I intervjuer och informationsinhämtning framkommer att insamling av kunskapsresultat sker genom enkäter, intervjuer, måluppfyllelse, betyg och statistik från gymnasieantagningen. I intervju med rektorn framkommer att det systematiska

kvalitetsarbetet mäter hur väl eleverna når utbildningsmålen, elevernas upplevda kvalitet och hur det går för eleverna efter avslutad utbildning. Det framkommer vidare att biträdande rektorn och representanterna för elevhälsan är synliga i verksamheten och gör lektionsbesök. Besöken görs bland annat i syfte att stötta elevgrupper som behöver extra stöd men också för att observera med uppdrag från rektorn. Det framkommer vidare att rektorn infört en analysmodell vilken innehåller steg som rekommenderas av Skolverket. Analyserna utgår från olika perspektiv såsom elevgrupp, årskurs, ämne, kön och utveckling över tid och sker två gånger per år. Vidare framkommer i intervjuer och informationsinhämtning att resultaten analyseras enskilt av lärare och i ämneslag, vid sidan om skolledning och elevhälsa. I intervjuer med lärarna och rektorn framkommer att ämneslagen får underlag från rektorn där lärarna kan se meritpoäng i ämnet, skillnader flickor och pojkar, antal olika betyg och utveckling över tid. Det framkommer vidare att personalen följer upp kunskapsutvecklingen hos eleverna fyra gånger per år och eventuella avvikelser tar rektorn del av i de protokoll som skrivs av ämneslagen. Det framgår också att rektorn följer upp eventuella avvikelser i medarbetarsamtal. Vidare framkommer att rektorn även jämför statistik med andra skolor i kommunen, och tittar då också på socioekonomisk bakgrund och vårdnadshavares utbildningsbakgrund. I informationsinhämtning och i intervju med rektorn framkommer att skolans elever som når minst E i alla ämnen uppgår till 89 procent av eleverna i årskurs 9 läsåret 2021/2022. I intervjun framkommer vidare att rektorn lägger tonvikt vid ett nära samarbete mellan lärare och elevhälsa eftersom det är viktigt för att ytterligare höja andelen som uppnår målen. I resultaten framkommer att man ser en viss skillnad i måluppfyllelse mellan flickor och pojkar, men att det varierar över tid och därmed ser man ingen trend. Skolan har haft ett utvecklingsarbete de senaste åren för att utjämna skillnader i betyg mellan flickor och pojkar.

Uppföljning av trygghet och studiero sker vid två tillfällen per läsår med hjälp av olika enkäter och elevintervjuer. Skolan genomför egna trygghetsenkäter vid sidan om en kommunal enkät och Skolinspektionens enkät. Trygghet, trivsel och upplevelse av studiero följs också upp i intervjuer med elever, och i samtal med mentorerna under regelbundna årskursmöten och i dokumentationen som förs i mentorsloggarna. I informationsinhämtningen framkommer att mentorerna följer upp värdegrundsarbetet samt elevernas upplevelse av trygghet och studiero med hjälp av en analysmodell och att rektorn och biträdande rektorn genomför regelbundna djupintervjuer med eleverna. I samband med detta ställs frågor om upplevelse av trygghet, studiero och undervisning. Det framgår vidare att alla analyser som genomförs av skolans årskurslag och elevhälsan delas med rektorn i regelbundna möten. Lärare uppger i intervjuer att trygghets- och trivselseffekt förmedlas till

eleverna under mentorstiden. Resultaten visar att tryggheten är generellt hög men respekten mellan elever sjunker för varje år. En orsak är att en del elever använder ett språkbruk som inte är respektfullt. För att åtgärda detta har skolan en kamratklubb som tillsammans med trygghetsteamet arbetat med eleverna angående språkbruket. I enkäter och intervjuer framkommer vidare att vissa platser på skolan upplevs som otrygga av eleverna vilket beskrivs ytterligare under avsnittet som handlar om trygghet. Andra insatser som skolan satt in är enligt informationsinhämtningen rastaktiviteter för att motverka incidenter på rasterna, utbilda eleverna i stresshantering och nätetikett samt åtgärder som ser över läxor för att motverka elevers stress.

Av granskningen framgår att rektorn planerar och genomför behovsanpassade utvecklingsinsatser utifrån vad som framkommit i uppföljningar och analyser och detta har resulterat i flera övergripande utvecklingsområden. Innevarande läsårs utvecklingsområden omfattar bland annat ett arbete som syftar till att utveckla elevhälsoarbetet med fokus på ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt. Det framgår i rektorsintervjun att rektorn önskar ett mer närvarande elevhälsoarbete och har därmed anställt en ny biträdande rektor med fokus endast på elevhälsofrågor. Elevhälsopersonalen har fortbildats och rektorn har infört nya processer för uppföljning och analys. Ett annat utvecklingsområde som skolan fokuserar på är att utveckla lärarnas bedömarkompetens. Samtalen utgår från de nya kursplanerna och syftar till att ifrågasätta bedömningar i förhållande till målen med undervisningen. Lärarna fortbildas via kollegialt och ämnesövergripande lärande, i form av föreläsningar och podcasts som arrangeras av Täby Akademi. Ett annat fokusområde är ett arbete för att möjliggöra elevers ökade inflytande och delaktighet vilket baserar sig på de resultat man fått i en kommunal enkät och i Skolinspektionens enkät. Mentorerna och elever har gemensamt följt upp resultaten vilket har resulterat i uttalade mål som följs upp via ytterligare enkäter och samtal mellan skolläda och mentorerna. I intervjuer och informationsinhämtning framkommer vidare att rektorn utvärderar skolans förebyggande och främjande arbete och planen för kränkande behandling med hjälp av enkätsvar och elevintervjuer. Trygghetsgruppen är involverad i analysen samt i utvecklandet av åtgärder.

Vidare framgår av granskningen att rektorn med hjälp av analyserna och regelbundna uppföljningar fördelar resurserna utifrån elevunderlaget, specialpedagogers överlämning från överlämnande skolor, måluppfyllelse och behov av stöd. Resurspersoner matchas utifrån vilka elevgrupper som behöver mest stöd. Rektorns regelbundna avstämningar med elevhälsan är en viktig grund för hur resurser fördelas

för att stödja lärarna i undervisningen. Vid sidan om personella resurser finns också schemalagd studietid och ämneshandledning.

Rektorn leder och styr frågor som rör skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder och styr ett systematiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar. Av intervju med rektorn framgår att rektorn systematiskt följer upp både kunskapsresultat och trygghetsresultat uppdelat på flickor och pojkar. I informationsinhämtningen framkommer att flickors och pojkars kunskapsresultat varierar över tid men resultaten pekar inte på trender i något ämne. Det framgår vidare att rektorn tittar på skillnader i åtgärdsprogram och behörighet till yrkesprogram som en del av det systematiska arbetet. I intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår vidare att man sett skillnader mellan hur flickor och pojkar bedöms i vissa ämnen. Detta har rektorn sett som en indikation på ojämn bedömning och följaktligen har rektorn och elevhälsan haft diskussioner med berörda lärare angående detta. Det framgår i informationsinhämtningen att skolan har haft ett kollegialt utvecklingsområde som behandlat hur skillnaderna mellan flickors och pojkars kunskapsresultat kan utjämnas. Det framgår i intervjuer att lärarna sedan dess anpassat undervisningen på gruppnivå. Det framgår också att rektorn initierat en studiedag då lärarna har diskuterat vilken typ av undervisning som passar pojkar. En annan åtgärd har genomförts i ämnet svenska där man har jobbat systematiskt med läsförståelse under en period, vilket har utjämnat skillnader i läsförståelse mellan flickor och pojkar.

Granskningen visar vidare att skolans trygghetsenkäter mäter flickors och pojkars upplevelse ur olika aspekter och att rektorn tar ut fokusgrupper i vilka eleverna intervjuas. Det framgår vidare att en kommunal enkät pekar på skillnader vad gäller trygghet mellan flickor och pojkar. Resultaten visar att flickor upplever sig mer trygga i årskurs 6, men i årskurs 8 uppger fler pojkar att de känner sig trygga. Det framkommer i informationsinhämtningen att anpassningar sker årskursvis beroende på vilka resultat man fått i respektive årskurs. Till stöd fortbildas exempelvis personalen i årskurs 6 utifrån boken "Ökat välbefinnande i skolan", en bok som planeras som stöd till all personal efter hand, vilket även bekräftas av lärarna. I lärarintervjuer framkommer att man systematiskt arbetar med värdegrunds- och jämställdhetsfrågor under mentorstiden. I intervjuer med lärarna, elevhälsan och under lektionsobservationer framkommer att det finns ett ifrågasättande av normer i undervisningen, i val av material, i val av bilder samt ett ifrågasättande av normer inför gymnasievalet.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på ett tydligt sätt

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Det framkommer i informationsinhämtningen att lärarna delas in i ämneslag, årskurslag och mentorslag. Det framgår vidare att flera mötesplattformar finns, som exempelvis ämneskonferenser, mentorsmöten och årskurslagsmöten med rektorn. Rektorn har organiserat så att elevhälsa och undervisande lärare har möjlighet att träffas och samverka. Det förekommer regelbundna möten med elevhälsan i form av samling runt klass, pedagogiskt samråd, samt elevhälsomöten. I intervjuer och i informationsinhämtningen framkommer att personalen samlas i betyg- och bedömningskonferenser, att representanterna från varje ämneslag har regelbundna möten med rektorn och att rektorn träffar förstelärarna regelbundet.

I intervjuer med lärare och elevhälsa framkommer att det finns goda möjligheter till samverkan i ett rullande schema. Det framkommer vidare att lärarna samverkar i arbetsrummen då de sitter med ämneskollegor, och att mentorerna har möten med rektorerna då de stämmer av hur det fungerar i årskurserna. I rektorsintervjun framkommer att man arbetar med två andra skolor i kommunen för att överlämningar och skolbyten ska fungera samt för att läroplanens centrala innehåll ska få en röd tråd under läsåret. Det framgår vidare i granskningen att kollegialt lärande sker i samband med de utvecklingsområden skolan fokuserar på.

Av granskningen framgår vidare att skolans arbetssätt och förhållningssätt är tydliga och att det finns en planerad introduktion för obehöriga eller nyanställda lärare. Det framgår i intervjuer att en övergripande plan för läsåret presenteras för lärarna vid uppstart av läsåret. All information finns också digitalt på skolans hemsida. Obehöriga lärare får handledning och ingår i ämneslaget där man samarbetar kring planering, gemensamma prov, samrättning och nya lärare får en mentor.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning**Författningsstöd**

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen är varierad och strukturerad samt präglas av ett aktivt lärarstöd som bibehåller elevernas engagemang. I undervisningen finns naturliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärarna har överlag höga förväntningar på eleverna och anpassar till stor del undervisningens innehåll till aktuell elevgrupp. Eleverna ges möjligheter att reflektera över sitt eget lärande och att delta i planering och utvärdering av undervisningen.

Undervisningen är varierad och strukturerad

Granskningen visar att eleverna ges en varierad och stimulerande undervisning med ett aktivt lärarstöd. Det framkommer i intervjuer med lärare och elever att undervisningen varierar beroende på elevgrupp, ämne och arbetsområde. Under lektionsobservationer och i intervjuer framkommer att det på lektionerna finns en variation och balans mellan olika arbetsuppgifter och mellan olika sätt att arbeta. Gemensamma genomgångar varvas med grupp-, par- och enskilt arbete och eleverna har tillgång till olika material och verktyg i sitt lärande. Genomgående för de lektioner Skolinspektionen observerade är att eleverna får ett aktivt lärarstöd i att förstå uppgifter och komma igång med arbetet. Lärarna ger tydliga beskrivningar och förklaringar till undervisningens innehåll, för en dialog med eleverna och uppmuntrar eleverna i arbetet. I intervjuer framgår att eleverna bibehåller engagemang med hjälp av aktivt lärarstöd, inkluderande frågor och användning av små whiteboardtavlor.

Av granskningen framgår vidare att lärarna överlag strukturerar sin undervisning på ett sätt som innebär att syftet med lektionen och de olika aktiviteterna tydliggörs för eleverna och att lektionen både innehåller en intresseväckande start och en uppföljande avslutning. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att gemensamma ramar för en lektionsstruktur finns med en gemensam start där tidsramar, innehåll och arbetssätt tydliggörs för eleverna med hjälp av information på tavlan. Telefoner samlas in och läraren bestämmer sittplatser och grupper. Hur läraren väljer att genomföra lektionsstrukturen varierar men flera olika sätt observerades, såsom tydlig information på tavlan samt muntliga och skriftliga instruktioner. I lärarintervjuer framgår att det finns målbeskrivningar och lärandematriser så att eleverna förstår vad de ska lära sig och vad läraren förväntar sig av dem. Lärarnas avslut på lektionerna är inte lika tydliga utifrån en gemensam struktur och lärarna gör på olika sätt beroende på elevgrupp och ämne. Vid observationer framgår dock att lärarna samlar alla elever och avslutar antingen med att sammanfatta vad eleverna

gjort och vad de ska jobba vidare med, gör en kort utvärdering eller kort bara säger att eleverna får gå ut på rast. Det framgår i intervjuer att syftet tydliggörs framför allt i starten av ett område. Av elevintervjuer framgår dock att syftet med olika uppgifter och lektioner inte alltid är tydligt för alla elever.

Eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen

Granskningen visar att undervisningen har naturliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och att lärarna genomgående har höga förväntningar på eleverna. Av såväl intervjuer som lektionsobservationer framgår att lärarna uppmuntrar och motiverar eleverna att jobba, lösa svårigheter och att utmana sig själva. Under de observerade lektionerna förekommer flera inslag av verbal uppmuntran till eleverna i undervisningen och lärare som inspirerar och motiverar eleverna inför en ny uppgift genom att exempelvis göra en vardagsnära koppling till undervisningen eller visa och ge förslag på olika strategier inför uppgiften. Elever uppger i intervju att lärarna är positiva och roliga och att lärarna kan motivera eleverna. Lärarna uppger i intervju att de arbetar medvetet med att ge omedelbar positiv feedback till eleverna, att skapa engagemang och bra stämning, bland annat genom att låta eleverna göra val, till exempel redovisningsform. Lärarnas höga förväntningar på eleverna synliggörs i observationerna genom lärarnas sätt att uppmuntra och resonera med eleverna. I intervjuerna framkommer att matematikundervisning på gymnasienivå förekommer för de elever som behöver den utmaningen.

Av granskningen framkommer vidare att lärarna anpassar lektionernas innehåll och arbetssätt till aktuell elevgrupp. Av lektionsobservationer och intervjuer framgår att lärarna arbetar med olika anpassningar för elever som kommit olika långt i sin kunskapsutveckling. Det finns läromedel som ger möjlighet till differentiering och olika verktyg för anpassning att tillgå såsom ljudhjälpmedel och i flera klassrum finns extra resurs i form av specialpedagog och elevassistent. Anpassningar görs också genom att elevernas delas in i nivågrupper i både matematik och språk så att eleverna får utmaningar på rätt nivå. I elevintervjuer framgår att eleverna är vana vid att alla inte gör lika och att de tillhör olika grupper. Av observationer framgår att lärarna känner eleverna väl och har goda relationer med dem vilket bidrar till att lärarna kan utforma anpassningar på ett bra sätt. Det framgår i intervjuer att läxhjälp finns att tillgå varje dag efter skoldagens slut. Dessutom erbjuds extra ämnestid en gång i veckan för varje ämne.

Eleverna görs delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna ges möjligheter att reflektera över och ta ansvar för sitt eget lärande. Genomgående för de observerade lektionerna är att de innehåller inslag av öppna frågor och reflektion och att eleverna ges olika strategier för sitt lärande utifrån uppgifter de arbetar med. Lärarna ställer öppna frågor, resonerar med eleverna och uppmuntrar till olika sätt att lösa uppgifter. I intervjuer med lärare och elever framkommer att lärare använder sig av utvärderingar där eleverna får möjlighet att reflektera över vad de har lärt sig på lektionen. I intervjuer och under lektionsobservationer framkommer att lärarna för regelbundna samtal med sina elever efter arbetspass eller moment och arbetar med strategier för lärande som exempelvis problemlösningstrategier, anteckningsmetoder och lässtrategier.

Av granskningen framgår vidare att eleverna involveras i planering och utvärdering av undervisningen. Det framgår i elevintervjuer att eleverna utvärderar hur arbetet går på lektionerna, både avseende studiero och hur själva arbetet gick. Det framgår inte av observationer eller intervjuer hur eleverna deltar i planering av undervisningen, men i intervjuer med elever framkommer exempelvis att elever kan få välja examinationsform eller hur de vill redovisa ett visst moment. Det framgår av inskickad information att elevernas upplevelse av brist på inflytande och delaktighet i undervisningen har identifierats som ett utvecklingsområde för skolan och ett övergripande kompetensutvecklande arbete har därför initierats och pågår löpande under läsåret. I elevintervjuer att eleverna uppger att de brukar få frågor från lärare om vad som kan förbättras i undervisningen och eleverna upplever att flera förslag till förbättring har åtgärdats.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det finns ett samlat arbete på skolan med att skapa studiero och att lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att upprätthålla en lugn miljö. Det finns också ett gemensamt arbete för att skapa trygghet på skolan, vilket bland annat innebär att åtgärder vidtas för att öka tryggheten utifrån regelbunden kartläggning av elevernas upplevelser.

Skolan bedriver ett samlat arbete med att skapa studiero

Granskningen visar att det finns ett gemensamt förebyggande arbete för att skapa studiero och att lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att upprätthålla en lugn miljö. Av intervjuer framgår att kartläggning av elevernas upplevelse av studiero görs regelbundet via enkäter, klassamtal och via elevrådet. I intervjuer beskrivs ett förebyggande arbete genom att eleverna, via elevrådet, är delaktiga i att ta fram ordningsregler och att lärarna samtalar med eleverna om vad studiero innebär. Av intervjuer och observationer framgår att strategier och åtgärder för studiero anpassas och kan se olika ut beroende på elevgrupp men att det relationsskapande arbetet är en grund. Under samtliga observerade lektioner råder genomgående till största delen studiero förutom i en årskurs där man arbetar aktivt med tydliga, riktade insatser för att förbättra arbetsmiljön för eleverna. Insatserna omfattar mindre elevgrupper, extra vuxenstöd i klasserna, stöd från specialpedagog i undervisningen, fasta placeringar, att läraren väljer grupper och att mobiler samlas in. Vid observationer framgår att lärare använder olika strategier när studieron brister och att strategierna ger omedelbar effekt. I intervjuer framkommer vidare att elevhälsan har intervjuat alla elever och att rektorn har initierat ett pedagogiskt samråd, för att stötta lärarna. I lärarintervjuer framkommer att metoder och strategier är långsiktigt effektiva och att lärarna ser tydliga förbättringar.

Skolan bedriver ett medvetet arbete med att skapa trygghet

Granskningen visar att personalen på skolan har ett gemensamt förhållningssätt och bedriver ett medvetet arbete med att skapa trygghet för eleverna. Resultat och analyser av skolans trygghetsenkäter visar att en stor del av eleverna känner sig trygga på skolan och att upplevelsen av trygghet har ökat något. I Skolinspektionens skolenkät vårterminen 2022 framgick att upplevelse av trygghet för elever i årskurs 8

ligger på indexvärden som matchar rikssnittet¹. Av inskickad information och i intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framkommer en gemensam bild av ett väl fungerande trygghetsarbete på skolan baserat på regelbundna analyser av hur eleverna upplever tryggheten via enkäter, intervjuer och trygghetsvandringar. Åtgärder har genomförts vad gäller behandling av språkbruk och jargong samt styrda rastaktiviteter. I intervjuer och informationsinhämtning framkommer också att skolans värdegrundsprogram är väl implementerat i form av ett trygghetsteam, en kamratklubb i vilken eleverna är delaktiga och att flera riktade aktiviteter pågår i årskurs F-9. Detta bekräftas även av eleverna. I intervjuer uppger eleverna att de känner sig trygga och att detta beror på att de går på en liten skola där det finns vuxna som de känner väl. I lärarintervjuer framkommer att det finns elever som orsakar störningar i studiemiljön och därmed kan skapa viss otrygghet men att eleverna överlag är trygga. Framgångsfaktorer som lärare, elevhälsan och rektorn lyfter i intervjuer är skolans mindre storlek, ett relationsskapande arbetssätt, tydliga rutiner och konsekvenser samt att lärare och annan personal är närvarande och direkt kan ta tag i uppkomna situationer.

Det framkommer dock i både elev- och lärarintervjuer att elever känner sig otrygga i korridorer och utanför toaletter. Skolinspektionen vill betona vikten av att rektorn tar tag i situationen och ser till att lugn och ro införs i dessa utrymmen på skolan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn analyserar eventuella skillnader i omdömen och betyg i olika ämnen och årskurser samt för en diskussion med lärarna utifrån dessa analyser i syfte att ta reda på om skillnaderna beror på att lärarnas bedömning inte är likvärdig. Rektorn ser till att lärarna använder

¹ Skolinspektionens skolenkät 2022, elever årskurs 8: samlat indexvärde för "Trygghet" är 8,0 (max 10) jämfört med 8,2 för samtliga medverkande skolenheter.

sig av olika metoder för att göra bedömningar och sätta betyg samt har förutsättningar att samverka i syfte att göra likvärdiga bedömningar.

Rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i bedömning och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning i syfte att ta reda på om dessa är motiverade eller inte ur ett likvärdighetsperspektiv. Uppföljning och analys sker utifrån olika ämnen och årskurser genom kartläggningsmaterial, bedömningsstöd, måluppfyllelse, nationella prov och betyg. Skolan arbetar löpande med uppföljningar av bedömningar med hjälp av ett årshjul och rektorn har en regelbunden dialog med lärarna om bedömningarna. Detta bekräftas av både rektorn och lärarna. Rektorn uppger i intervjun att meritvärdet är högt och jämnt över tid. Det finns dock ett fortsatt behov att utveckla undervisningskvaliteten för att fler elever ska nå minst E i alla ämnen. I intervjun framgår att man ser fortsatta skillnader i kunskapsresultat mellan flickor och pojkar men att resultaten varierar från år till år. I analysen har tittat på olika orsaker som nyanlända, psykisk ohälsa och åtgärdsprogram. Det framgår vidare att naturorienterade ämnen och svenska som andraspråk är de ämnen där högst andel inte når målen. Skolans åtgärdande insatser sker i form av bedömningsprojektet som syftar till att ifrågasätta bedömningar i förhållande till målen med undervisningen samt ett läsprojekt som startar nästa läsår.

Lärarna kvalitetssäkrar sina omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärare att samarbeta kring bedömning och betygssättning i syfte att uppnå ökad likvärdighet. Av intervjuer med lärare och rektorn framkommer att det finns en god samverkan kring bedömning och betygssättning inom skolan och att arbetet sker schemalagt, både genom forum för sambedömning och i form av kollegiala diskussioner med avstämningar. Lärarna gör formativa bedömningar och stämmer av med varandra utifrån matriser i skolans digitala system som synliggör både bedömningar och betyg. Lärarna använder bedömningsstöd och andra kartläggningsmaterial och sambedömer nationella prov med kollegor. Det framgår vidare i intervjuer att lärare samverkar i form av gemensamt utformade prov och rättningsmallar. Enligt lärarna sker också en samverkan i regelbundna bedömningsforum med andra skolor inom Täby kommun. Bland annat arbetar man gemensamt fram en röd tråd i läroplanens centrala innehåll som alla lärare i kommunen kan följa.

Lärarna får även stöd av elevhälsopersonal i bedömning och betygssättning i särskilda fall och kompetenshöjande insatser sker kring Lgr22 i bedömningsprojektet, där bedömning och betyg och likvärdighet är inkluderat.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Lena Westerman Annerborn.

Utredare Anna Cervell har varit föredragande i ärendet.

I handläggningen av ärendet har även utredare Jenny Segerberg medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 14 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med representanter för skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn samt biträdande rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Näsbydalskolan är en kommunal grundskola belägen i Täby kommun. Verksamheten omfattar årskurs 6-9. Vid tiden för granskningen går 355 elever på skolan.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 4-5 april, 2023. Besöket genomfördes av Anna Cervell och Jenny Segerberg.